Татјана Атанасова-Пачемска
Валдета Алија
Виолета Поповска
Добри Јовевски

ЗБИРКА ЗАДАЧИ СО ВЕЖБИ И АКТИВНОСТИ ПО МАТЕМАТИКА ЗА ПЕТТО ОДДЕЛЕНИЕ

Збирка задачи со вежби и активности по математика за петто одделение

Издавач
Тримакс

Автори

проф. д-р Татјана Атанасова-Пачемска, редовен професор по математика и методика, Универзитет „Гоце Делчев" – Штип

Валдета Алија, професор по одделенска настава, ООУ „Кирил и Методиј" – Тетово
Виолета Поповска, професор по одделенска настава, ООУ „Вера Јоциќ" – Скопје
Добри Јовевски, професор по одделенска настава, ООУ „Илинден" – Крива Паланка

Уредник
Елизабета Анѓелова Шурбевски

Илустратор
Анастасија Димитрова

Рецензент

проф. д-р Зоран Трифунов, редовен професор, Универзитет „Мајка Тереза" - Скопје
Виолета Ванева, професор по одделенска настава, ООУ „Вера Јоциќ" – Скопје
Маре Ангеловска, одделенски наставник, ООУ „Илинден" – Крива Паланка

Лектор
Виолета Јовановска-Никовска

Графички дизајн и техничко уредување
Тримакс – Скопје

Печати

Европа 92 - Кочани
Тираж

4000

Скопје, 2022

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
373.3.016:51(076.12)=163.3
ЗБИРКА задачи со вежби и активности по математика за 5 одделение / Татјана Атанасова-Пачемска,...[и др.] ; [илустратор Анастасија Димитрова]. - Скопје : Тримакс, 2022. - 123 стр. : илустр. ; 26 см
Останати автори: Валдета Алија, Виолета Поповска, Добри Јовевески. - Содржи и: Прилози
ISBN 978-608-204-401-9
1. Атанасова-Пачемска, Татјана [автор] 2. Алија, Валдета [автор] 3. Поповска, Виолета [автор] 4. Јовевески, Добри [автор]
а) Математика -- Работни тетратки
COBISS.MK-ID 58681861

Сите права се заштитени. Ниту еден дел од ова издание не смее да се репродуцира, електронски, со фотокопија, снимка или со друг вид чување во систем за натамошно користење на податоците, без претходна писмена согласност на издавачот.

СОДРЖИНА

1

БРОЕВИ ДО 10 000 5
ЧИТАЊЕ И ЗАПИШУВАЊЕ БРОЕВИ ДО 1 000 000 7
БРОЕЊЕ НАНАПРЕД И НАНАЗАД ДО 1 000 000 9
ПРЕТСТАВУВАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ НА ОБЕЛЕЖАНА БРОЈНА ПРАВА 11
МЕСНА ВРЕДНОСТ НА ЦИФРИТЕ 13
РАЗЛОЖУВАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ 16
ЗАОКРУЖУВАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ ДО НАЈБЛИСКА ДЕСЕТКА, СТОТКА ИЛИ ИЛЈАДА 18
СПОРЕДУВАЊЕ ПАРОВИ ОД ПЕТЦИФРЕНИ ИЛИ ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ 20
ПОДРЕДУВА БРОЕВИ ПО ГОЛЕМИНА 21
ОДРЕДУВА БРОЈ ПОМЕЃУ ДВА БРОЈА 22
НЕГАТИВНИ БРОЕВИ 23
ЧИТАЊЕ НЕГАТИВНИ БРОЕВИ 23
ПОСТАВУВАЊЕ ПОЗИТИВНИ И НЕГАТИВНИ БРОЕВИ НА БРОЈНА ПРАВА 25
ОДРЕДУВА ЦЕЛ БРОЈ ПОМЕЃУ ДВА НЕГАТИВНИ БРОЕВИ 26
ПРОДОЛЖУВА НИЗА ПО ДАДЕНО ПРАВИЛО СО НЕГАТИВНИ БРОЕВИ 27
СПОРЕДУВА НЕГАТИВНИ БРОЕВИ 28
ДРОПКИ, ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ДЕЛОВИ ОД ФОРМИ И ОД БРОЈ 29
ПРЕСМЕТУВАЊЕ ДЕЛ ОД ЦЕЛО 30
НЕПРАВИЛНИ ДРОПКИ ПРЕТСТАВЕНИ КАКО МЕШАН БРОЈ 31
СПОРЕДУВА И ПОДРЕДУВА ДРОПКИ 32
ЕДНАКВИ ДРОПКИ 33
ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ СО ЕДНА И ДВЕ ДЕЦИМАЛИ 34
ОПРЕДЕЛУВАЊЕ МЕСНИ ВРЕДНОСТИ НА ДЕСЕТИНКИ И СТОТИНКИ 35
ЗАПИШУВАЊЕ ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ НА БРОЈНА ПРАВА 36
ЗАОКРУЖУВАЊЕ ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ СО ЕДНА ДЕЦИМАЛА 37
ПРЕТВОРАЊЕ ДРОПКА ВО ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ 38
СПОРЕДУВАЊЕ ДРОПКА СО ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ 39
ПРОЦЕНТИ ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ПРОЦЕНТИ КАКО ДЕЛ ОД ЦЕЛИНА 40
ПРЕТВОРАЊЕ ДРОПКА ВО ПРОЦЕНТ 41
ЕДНАКВОСТ ПОМЕЃУ ДРОПКА, ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ И ПРОЦЕНТИ 42

2

ПРАВИ (РАМНИНА, ПАРАЛЕЛНИ ПРАВИ, НОРМАЛНИ ПРАВИ, ПРАВИ КОИ СЕ СЕЧАТ) 43
РАМНИНА 43
ПРАВИ, ПРАВИ КОИ СЕ СЕЧАТ, НОРМАЛНИ ПРАВИ И ПАРАЛЕЛНИ ПРАВИ 44
АГОЛ (АГЛОМЕР, СТЕПЕН) 45
МЕРЕЊЕ, ЦРТАЊЕ И СПОРЕДУВАЊЕ АГЛИ 45
2Д ФОРМИ 48
ОПИШУВАЊЕ ТРИАГОЛНИЦИ СПОРЕД ДОЛЖИНИТЕ НА СТРАНИТЕ 48
(РАМНОКРАК, РАМНОСТРАН И РАЗНОСТРАН ТРИАГОЛНИК) 48
2Д ФОРМИ 49
ОПИШУВАЊЕ ТРИАГОЛНИЦИ СПОРЕД ДОЛЖИНИТЕ НА СТРАНИТЕ 49
(РАМНОКРАК, РАМНОСТРАН И РАЗНОСТРАН ТРИАГОЛНИК) 49
КЛАСИФИЦИРАЊЕ ТРИАГОЛНИЦИ СПОРЕД ЕДЕН ИЛИ ДВА КРИТЕРИУМА 50
(ДОЛЖИНА НА СТРАНИ И ГОЛЕМИНА НА АГЛИ) 50
СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКИ МЕЃУ МНОГУАГОЛНИЦИ ВО ОДНОС НА ГОЛЕМИНА НА АГЛИТЕ, БРОЈОТ НА СТРАНИТЕ, ТЕМИЊАТА И АГЛИТЕ. 51
ДИЈАГОНАЛИ КАЈ МНОГУАГОЛНИЦИ 52
3Д ФОРМИ (МРЕЖА НА ЦИЛИНДАР, МРЕЖА НА ПРИЗМА, МРЕЖА НА ПИРАМИДА) 53
ОПИШУВА 2Д ФОРМИ ОД КОИ Е СОСТАВЕНА 3Д ФОРМАТА СО КОРИСТЕЊЕ ГОЛЕМИНА НА АГЛИ, ДОЛЖИНА НА СТРАНИ, ПАРАЛЕЛНИ ПРАВИ, НОРМАЛНИ ПРАВИ 53
ИЗРАБОТКА НА 3Д ФОРМИ ОД ДАДЕНИ МРЕЖИ 54
ЦРТАЊЕ МРЕЖИ НА ПРИЗМА И ПИРАМИДА 55
КООРДИНАТНА МРЕЖА 56
КООРДИНАТИ ВО ПРВ И ВТОР КВАДРАНТ 56
МЕСТОПОЛОЖБА НА ТЕМИЊА НА МНОГУАГОЛНИЦИ 57
ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ 58
ОСНА СИМЕТРИЈА 58
ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ 59
ТРАНСЛАЦИЈА 59
ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ 60
РОТАЦИЈА 60

3

СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ БРОЕВИ ДО 10 000 61
СОБИРАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ БЛИСКИ ДО СОДРЖАТЕЛИ НА 10, 100, 1 000, 10 000 И 100 000 64
ОДЗЕМАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ БЛИСКИ ДО СОДРЖАТЕЛИ НА 10, 100, 1 000, 10 000 И 100 000 65
СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ ПЕТЦИФРЕНИ И ШЕСТЦИФРЕНИ БРОЕВИ 66
СОБИРАЊЕ БРОЕВИ ДО 1 000 000 БЕЗ ПРЕМИН 67
ОДЗЕМАЊЕ БРОЕВИ ДО 1 000 000 БЕЗ ПРЕМИН 68
СОБИРАЊЕ БРОЕВИ ДО 1 000 000 СО ПРЕМИН 69
ОДЗЕМАЊЕ БРОЕВИ ДО 1 000 000 СО ПРЕМИН 70
КОМУТАТИВНО И АСОЦИЈАТИВНО СВОЈСТВО НА СОБИРАЊЕТО 71
ОДРЕДУВАЊЕ НЕПОЗНАТ СОБИРОК, НАМАЛЕНИК И НАМАЛИТЕЛ 72
РЕШАВАЊЕ ЗАДАЧИ СО КОРИСТЕЊЕ НА ОПЕРАЦИИТЕ СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ 73
СОДРЖАТЕЛИ И ДЕЛИТЕЛИ НА БРОЕВИ ДО 1 000 74
НАОЃАЊЕ СОДРЖАТЕЛИ НА ДВОЦИФРЕНИ БРОЕВИ ДО 1 000 74
ОДРЕДУВАЊЕ БРОЕВИ ДЕЛИВИ СО 2, 5, 10 И 100 ДО 1000 ПРИЗНАЦИ ЗА ДЕЛИВОСТ 75
МНОЖИТЕЛИ И ДЕЛИТЕЛИ 76
МНОЖИТЕЛИ НА ДВОЦИФРЕН БРОЈ 77
МНОЖЕЊЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ 77
МНОЖЕЊЕ И ДЕЛЕЊЕ ДО 10 000 78
ПРЕСМЕТУВАЊЕ КВАДРАТ НА БРОЈ ДО 10 78
МНОЖЕЊЕ ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ СО ПОЛНА СТОТКА ДО 900 79
МНОЖЕЊЕ ТРИЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ 80
МНОЖЕЊЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ 81
КОМУТАТИВНО, АСОЦИЈАТИВНО И ДИСТРИБУТИВНО СВОЈСТВО КАЈ МНОЖЕЊЕТО 82
ДЕЛЕЊЕ ТРИЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ БЕЗ ОСТАТОК И СО ОСТАТОК. ЗАПИШУВАЊЕ НА ОСТАТОКОТ КАКО ДРОПКА 83
ПРОЦЕНУВАЊЕ ВРЕДНОСТ НА ПРОИЗВОД ИЛИ КОЛИЧНИК И ПРОВЕРКА НА ПРОЦЕНКАТА 84
ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НЕПОЗНАТ МНОЖИТЕЛ, ДЕЛЕНИК И ДЕЛИТЕЛ ПРИ МНОЖЕЊЕ И ДЕЛЕЊЕ 85
КОРИСТЕЊЕ РЕДОСЛЕД НА ОПЕРАЦИИ ВО БРОЕН ИЗРАЗ СО И БЕЗ ЗАГРАДИ 85
ПРЕСМЕТУВАЊЕ ВРЕДНОСТ НА ИЗРАЗ СО ПРОМЕНЛИВА 86
РЕШАВАЊЕ ТЕКСТУАЛНИ ЗАДАЧИ 87
ДРОПКИ 88
ПОВТОРУВАЊЕ ЗА ДРОПКИ 88
ЕКВИВАЛЕНТНИ ДРОПКИ – ПОВТОРУВАЊЕ 89
ПРЕТСТАВУВАЊЕ ДЕЛ ОД ЦЕЛО 90
СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ ПРАВИЛНИ ДРОПКИ СО ИСТИ ИМЕНИТЕЛИ 91
РЕШАВАЊЕ ЗАДАЧИ 92
ОПЕРАЦИИ СО ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ 93
СПОРЕДУВАЊЕ ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ СО ЕДНА И ДВЕ ДЕЦИМАЛИ 93
ПАРОВИ ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ ЧИЈ ЗБИР Е 1 94
ОДЗЕМАЊЕ ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ ДО 100 95
ЗАОКРУЖУВАЊЕ ДЕЦИМАЛНИ БРОЕВИ ДО 100 96
ПРОЦЕНКА НА ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ 96
УДВОЈУВАЊЕ И ПРЕПОЛОВУВАЊЕ НА ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ 97
МНОЖЕЊЕ ДЕЦИМАЛЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ 98

4

МЕРЕЊЕ 99
ДОЛЖИНА 99
МАСА 100
ЗАФАТНИНА 101
РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМСКИ СИТУАЦИИ 102
ИМЕНУВАНИ БРОЕВИ – ЕДНОИМЕНИ И ПОВЕЌЕИМЕНИ 103
ЗАОКРУЖУВАЊЕ ПРИ МЕРЕЊЕ ДОЛЖИНА, МАСА, ЗАФАТНИНА 104
ПРЕТВОРАЊЕ ВО СООДВЕТНИ МЕРНИ ЕДИНИЦИ 104
ПЕРИМЕТАР И ПЛОШТИНА 105

5

ЧИТАЊЕ, СОБИРАЊЕ, ОРГАНИЗИРАЊЕ, СРЕДУВАЊЕ И ПРЕТСТАВУВАЊЕ ПОДАТОЦИ 107
ПРЕТСТАВУВАЊЕ И ЧИТАЊЕ ПОДАТОЦИ ОД СТОЛБЕСТ ДИЈАГРАМ 107
ПРЕТСТАВУВАЊЕ И ЧИТАЊЕ ПОДАТОЦИ ОД КРУЖЕН ДИЈАГРАМ 109
ПРЕТСТАВУВАЊЕ И ЧИТАЊЕ ПОДАТОЦИ ОД ЛИНИСКИ ДИЈАГРАМ 110
ПРЕТСТАВУВАЊЕ И ЧИТАЊЕ ПОДАТОЦИ ОД КРУЖЕН ДИЈАГРАМ 111
ВЕРОЈАТНОСТ 111

ТЕСТОВИ 112